

PĂRINTELE SUPERPROTECTIV. ANXIETATEA COPILULUI

Student: Petrușca (Moldovan) Mariana

Universitatea Tehnică din Cluj -Napoca

Facultatea de Litere Baia Mare

Specializare: Filosofie, anul III

Coordonator: Conf. Univ. Dr. Monica Maier

MI – Pedagogical

Email: mariana_petrusca@yahoo.com

PĂRINTELE SUPERPROTECTIV ANXIETATEA COPILULUI

Abstract

- Termeni cheie: părinte, copil, valoare, status
- Părinții sunt prima formă de comunitate a copilului, aceștia având un rol primordial în formarea caracterului și personalității viitorului adult.
- În această comunitate copilul va învăța valorile și principiile după care acesta se va ghida în viața adultă, deoarece părinții vor fi primii care îl vor ajuta să învețe să se adapteze diverselor situații în dezvoltarea lui. Tot aceștia îl vor ajuta să diferențieze binele de rău, frumosul de urât, pericolul versus siguranța lui, îl vor ghida în a-și forma opiniile și părerile cu privire la diferite situații.
- În educație părinții utilizează stiluri parentale diferite, unele pot fi individuale, iar altele combinate, care vor avea asupra copilului diferite avantaje și consecințe în dezvoltarea lui, acesta fiind absolut definitorii în viața viitorului adult.
- Prin urmare stilurile parentale se vor reflecta în personalitatea copilului. Un părinte autoritar va genera un copil anxios, temător, pe când un părinte neglijent va determina o dezvoltare nefavorabilă a personalității și comportamentului copilului.
- Într-o măsură mare importanță este reprezentată și personalitatea părinților, un părinte echilibrat va genera un copil echilibrat, pe când un părinte anxios va produce în educația copilului un dezechilibru.
- În acest sens am dorit ca în prezenta lucrare să aduc în atenție, dezechilibrele pe care le crează un părinte superprotectiv și efectele pe care această super protecție se vor reflecta în personalitatea și dezvoltarea copilului.

SUMMARY

- Key words: parent, child, value, status
- Parents are the child's first form of community, they have a primary role in shaping the character and personality of the future adult.
- In this community the child will learn the values and principles by which he will be guided in adult life, because the parents will be the first to help him learn to adapt to various situations in his development. All these will help him to differentiate good from bad, beautiful from ugly, danger versus his safety, they will guide him in forming his opinions and opinions about different situations.
- In education, parents use different parenting styles, some can be individual, and others combined, which will have different advantages and consequences for the child in his development, being absolutely defining in the life of the future adult.
- Therefore, parenting styles will be reflected in the child's personality. An authoritarian parent will generate an anxious, fearful child, while a neglectful parent will cause an unfavorable development of the child's personality and behavior.
- The personality of the parents is equally important, a balanced parent will generate a balanced child, while an anxious parent will produce an imbalance in the child's education.
- In this sense, I wanted in this paper to bring to attention the imbalances created by an overprotective parent and the effects that this overprotection will have on the child's personality and development.

: Introducere

Pentru îndeplinirea cu succes a *funcției de părinte*sunt necesare câteva trăsături de personalitate: responsabilitate, autocontrol, empatie, altruism , realism, o formitate combinată cu flexibilitate fondată întru totul pe un fond de iubire necondiționată, combinată cu adaptabilitatea la nevoile copilului.

Odată cu nașterea copilului se naște și părintele, iar această tranzitivitate de multe ori nu este ușoară pentru viitorii părinți. Dacă pentru mulți această tranziție este ușoară și adaptabilitatea statutului de părinte se efectuează într-un mod sănătos și echilibrat, există părinți pentru care această tranzitivitate va naște multă teamă, nesiguranță și mii de întrebări: *Voi ști ce trebuie să fac atunci când plânge? Ce nevoi are? Voi putea sau nu voi putea fi un părinte bun?*

Aceste întrebări sunt absolut firești , pentru că acest nou statut de părinte te pune în fața unor situații care îți sunt necunoscute, trezind în tine o mulțime de sentimente de nesiguranță și temeri. De aceea implicarea și suportul familiei, a părinților în viața noilor tineri părinți este foarte importantă la început, tocmai a asigura acel sentiment de siguranță tinerei mame.

Sectiunea preliminară

Dacă am petrece o zi într-un parc de joacă pentru copii și am încerca să fim atenți la cuvintele părinților atunci când se adresează copiilor, am observa că într-o proporție covârșitoare expresia *ai grijă* este cel mai des auzită, cea ce putem spune că acești părinți îndeplinesc rolul de protectori și nicidecum pe cel de îndrumători, așa cum ar fi firesc să-l facă.

Chiar dacă amândouă rolurile sunt la fel de importante în educația copilului, personal, cred că rolul de îndrumător este mult mai important și mai complex, decât cel de protector.

Voi prezenta mai jos o serie de semne și efecte negative ale părinților hiperprotectivi.

1 Părinții hiperprotectivi spun foarte des copiilor *să aibă grijă!* Zilnic! Uneori chiar de mai multe ori pe zi. Sunt cazuri în care nici nu mai contează ce face copilul, acesta trebuie *să aibă grijă* indiferent dacă bate mingea, își face temele sau mănâncă.

2 Părinții hiperprotectivi folosesc des cuvintele *Stai! Oprește-te! Dacă văd copilul făcând sau cerând ceva este tentat să spună nu sau oprește-te.

3 Părinții hiperprotectivi văd multe pericole în jur și transmit această stare și copiilor. Pentru a întări mesajul transmis, părinții hiperprotectivi sunt gata să anticipeze, dacă e să luăm un exemplu, am putea să ne oprim asupra faptului că nu de puține ori am văzut părinți care atunci când copilul vrea să meargă afară la joacă, vor decide că o căciulă și un fular sunt obligatorii. Știe că copilul nu le vrea și, pentru a marca triumfător mesajul, enunță: o să răcești! Ia-ți căciula și fularul! Uneori enunțul este completat și de reproșul: am zis de 1000 de ori să nu ieși așa dezbrăcat afară, tu nu gândești deloc? Alteori vom vedea cazuri în care copilul vine julit de la o căzătură, iar părintele îl socotește vinovat - *ți-am spus să nu alergi!*

4 Părinții hiperprotectivi consideră eșecul un lucru rău. Copiii părinților hiperprotectivi sunt sensibili sau devin rapid sensibili, așa că trebuie feriți de orice eșec. Știm bine că mulți învățăm doar din propriile greșeli, dar dacă nu greșim deloc, cum mai putem să învățăm? Ferindu-i de greșeli, părinții hiperprotectivi nu fac altceva decât să-i împiedice să evolueze. Cu cât este mai mult amânat eșecul cu atât mai intensă va fi resimțită durerea care îi este asociată.

5 Părinții hiperprotectivi își consolează și protejează în exces copiii. Dacă se întâmplă ceva la școală, părintele hiperprotectiv se simte dator să intervină și să facă ordine! Suferă copilul o nedreptate? Părintele hiperprotectiv e gata să îndrepte lumea. Prin urmare nu este de mirare că copii ajung uneori ipohondrii, tocmai pentru că observă excesul de grijă din partea părintelui.

6 Deseori părinții hiperprotectivi au dificultăți în a-i învăța pe proprii copii responsabilitatea. Deseori, acești părinți fac patul copiilor, le pun și stâng masa, le spală vasele, le fac ghiozdanul, le strâng mizeria etc. Copiii crescuți în astfel de medii ajung adulți convinși că persoanele care îi iubesc trebuie să facă toate aceste lucruri în locul lor și devin nemulțumiți când viața nu le mai scot în cale astfel de persoane.

7 Părinții hiperprotectivi pot fi sufocați și nu își lasă copilul să încerce lucruri noi, să facă propriile alegeri și să își dezvolte singur personalitatea. Desigur, părintele are un rol major în îndrumarea și educarea copilului, însă asta nu ar trebui să elimine capacitatea copilului de a se autoeduca.

Psihologul Wendy Mogel scria în *The Blessing of a Skinned Knee*, că părinții din sec. XXI par să pună un semn de egal între o creștere bună sau de succes a copiilor și asigurarea absenței oricărei dureri, chiar și pe termen scurt pe care ar putea-o simți copiii.

Julie Lythcott-Haims povestește în cartea sa **Cum să crești un adult**, cum acești părinți superprotectori sunt atât de puternic prezenți și posesivi în viața copiilor lor deveniți adulți, încât aceștia calcă pur și simplu în picioare dorințele copilului, aceștia având doar obțiunea de a consimți, de a se retrage în sine sau de a deveni insolvenți.

T. Berry Brazelton, Joshua Sparrow, în cartea **Călătoria copilului tău spre autodisciplină**, spunea despre părinții superprotectivi că au tendința de a proteja copiii de consecințele propriilor acțiuni, interferând astfel în rolul pe care lumea exterioară îl poate ajuta pe copil să învețe să controleze singur acele situații. Acești copii când vor deveni mai târziu adolescenți mai mari, iar părinții lor nu vor mai fi în viață, vor avea mari dificultăți în a se descurca singuri și cu greu își vor găsi locul.

Rebecca Shankland, Cristophe Andre, în cartea **Legături care ne țin în viață, beneficiile independenței**, spune că acest stil ce vizează un control și protecție excesivă asupra comportamentului copilului va spori anxietatea. Cercetările au evidențiat faptul că dacă un copil se lovește sau cade, durata plânsului sunt influențate în parte de reacția temperată sau mai exagerată a adultului, astfel copilul își adaptează reacția în funcție de ceia ce anturajul îi semnalizează.

De altfel copiii care au un nivel ridicat de anxietate socială prezintă inclusiv o distorsiune atențională mult mai accentuată decât alți copii, iar un gest al părinților cum ar fi punerea mâinii pe umărul copilului, la copiii anxioși are un efect liniștitor, pe când în cazul copiilor cu un grad de anxietate mai scăzut s-a produs exact contrar, aceștia înțelegând din gestul părintelui un semnal de pericol, devenind neîncredători față de stimulii neutri.

Sabina Veronica Stan, în **Psihologia adaptării la climatul parental a copiilor puberi** spune că această apropiere exagerată a părintelui față de copil, timp petrecut în exces, rezolvarea dificultăților și a problemelor întâmpinate de copil, controlul și condiționarea excesivă, constituie un dezechilibru profund în viața copilului și a viitorului adult, aceștia fiind excesiv de anxioși, cu o deschidere redusă față de idei și perspective noi, depresie și niveluri mai reduse privind calitatea vieții.

Autoarea, consideră problematică menținerea copilului într-o stare de dependență în virtutea unor nevoi emoționale ale părintelui.

Concluzii

În timp ce părintele îndrumător crește un copil capabil să se autoeduce și capabil să devină un adult autonom, părintele hiperprotectiv crește de regulă un copil neadaptat, anxios, dependent și cu o stimă de sine scăzută. Copiii acestor părinți, chiar dacă ajung adulți și sunt nevioți să-și facă o familie, vor căuta parteneri care să preia și rolul parental, fetele își vor căuta bărbați care să le fie și tați, iar băieții își vor căuta iubite care să le fie și mame. Din păcate, căsniciile acestor personaje au șanse minime de reușită, tocmai pentru că rolul de iubit/iubită nu coincide cu cel de părinte protector.

Bibliografie

Julie Lythcott-Haims; Cum să crești un adult,(How to Raise on Adult), Ed. Litera, anul 2016

T. Berry Brazelton, Joshua Sparrow; Călătoria copilului tău spre autodisciplină, Ed. Trei, anul 2017

Rebecca Shankland, Cristophe Andre; Legăturile care ne țin în viață, beneficiile independenței (Ces liens qui nous font vivre, Eloge de l'interdependance). Ed. Trei, anul 2021

Sabina Veronica Stan; Psihologia adaptării la climatul parental a copiilor puberi. Ed Universității din București, anul 2020

Wendy Mogel; The Blessing of a Skinned Knee, revistă